

ТИЩЕНКО С.В..

к.е.н., доцент

Поліський національний університет

УДК: 338.48:379.85

**УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО
МЕХАНІЗМУ СТВОРЕННЯ КАДАСТРУ ТУРИСТСЬКИХ РЕСУРСІВ**

Актуальність. Досвід зарубіжних країн засвідчує про те, що розвиток туризму країни та його успіх все більше залежить від діючого механізму обліку туристських послуг та ресурсів. Активна політика в області систематизації туристських ресурсів є досить важкою та складною теоретико-практичною проблемою яка ще не має повного та всебічного дослідження в Україні із-за

відсутності налагодженого організаційного механізму розробки кадастру туристських ресурсів. Оскільки немає універсального механізму щодо розробки кадастрів туристських ресурсів держав Європейського Союзу та відсутній чіткий механізм їх формування, Україна, яка є у співтоваристві Європейського Союзу, має сформувати свій організаційний механізм створення кадастру туристських ресурсів орієнтуючись на специфіку правового поля української державності.

Мета дослідження полягає у формуванні процесу управління організаційного механізму створення кадастру туристських ресурсів.

Результати дослідження. Зазначимо, що під механізмом (від грецького μηχανή *mechané* — машина) класично розглядається сукупність штучних рухомосполучених елементів, що здійснюють заданий рух [1, с. 380], внутрішній устрій, система функціонування чого-небудь, апарат будь-якого виду діяльності [2, Т.2., с. 245]. В такому випадку організаційний механізм - сукупність процедур і правил об'єднання людей, які спільно реалізують деяку програму або мету і діють на основі певних процедур і правил. У вузькому понятті організаційний механізм управління це сукупність процедур прийняття управлінських рішень [3, С. 67]. Досліджуючи суть організаційного механізму необхідно зупинитися на точці зору, згідно з якою під ним розуміють сукупність організацій, установ, органів, ланок управлінської ланцюга, окремих індивідів, які за допомогою різних засобів, важелів, методів з'єднані один з одним і утворюють складну структуру управлінських відносин [4].

Невід'ємними елементами організаційного механізму є зворотні зв'язки, що дозволяють здійснювати коригування вихідної інформації. Використання зворотного зв'язку дозволяє зробити організаційний механізм гнучким по відношенню до економіки, що трансформується ринковому середовищі. У випадку з розробкою кадастрів туристичних ресурсів трансформаційні процеси в економіці, а також тимчасові зміни призводять до необхідності періодичного перегляду не тільки змісту кадастрів, а й завдань їх формування. Зокрема, в сучасних умовах зростає роль раціонального та екологічного

природокористування що вимагає перегляду потенційно допустимих навантажень на ті чи інші види туристських ресурсів.

Організаційний механізм розробки кадастру туристичних ресурсів повинен розглядатися також як інструмент управління, що забезпечує регулювання відносин між основними учасниками економічного процесу. Формування правил взаємодії учасників процесу розробки кадастрів туристичних ресурсів передбачає взаємодію основних споживачів туристичних ресурсів і суб'єктів туристичного ринку. Отже, організаційний механізм розробки кадастрів туристичних ресурсів повинен відповідати таким принципам:

- системність (цілісність) процесу розробки кадастрів, що забезпечує високий рівень адаптивності до динамічно мінливого зовнішнього середовища;
- єдині умови кадастрового обліку для всіх територіальних утворень регіону незалежно від їх розміру і географічного розташування;
- зацікавленість ключових учасників процесу розробки кадастрів в якісному розвитку сфери туризму;
- підтримка процесів самоорганізації, саморегулювання і самоконтролю в ході розробки кадастрів туристичних ресурсів.

Формування організаційного механізму розробки кадастрів туристичних ресурсів включає сукупність процедур і правил розподілу повноважень між учасниками процесу розробки кадастрів, а також координації руху інформаційних потоків між цими суб'єктами в ході їх формування та наповнення. Дуже важливим питанням в процесі розгляду формування організаційного механізму розробки кадастрів туристичних ресурсів є визначення його ефективності, а саме відбір осіб, що є відповідальними за розробку кадастру. Регіони України мають в структурі органів влади підрозділи, відповідальні за розвиток туризму, в той же час в більшості випадків вони не володіють необхідним ресурсним потенціалом і кваліфікацією для розробки повноцінних систем кадастрового обліку.

У зв'язку з цим виникає необхідність підбору незалежної організації-виконавця, яка за своїми кваліфікаційним вимогам відповідає завданню розробки кадастру туристичних ресурсів. Згідно з рекомендаціями, закладеним в цільову програму «Створення автоматизованої системи ведення державного земельного кадастру»[5], при розробці кадастру для виконання необхідних видів робіт доцільно залучати організації, розташовані безпосередньо в областях, районах і містах проведення відповідної оцінки, що дозволить підвищити оперативність супроводу технічних і програмних засобів системи, а також підвищить якість виконуваних робіт (рис.1).

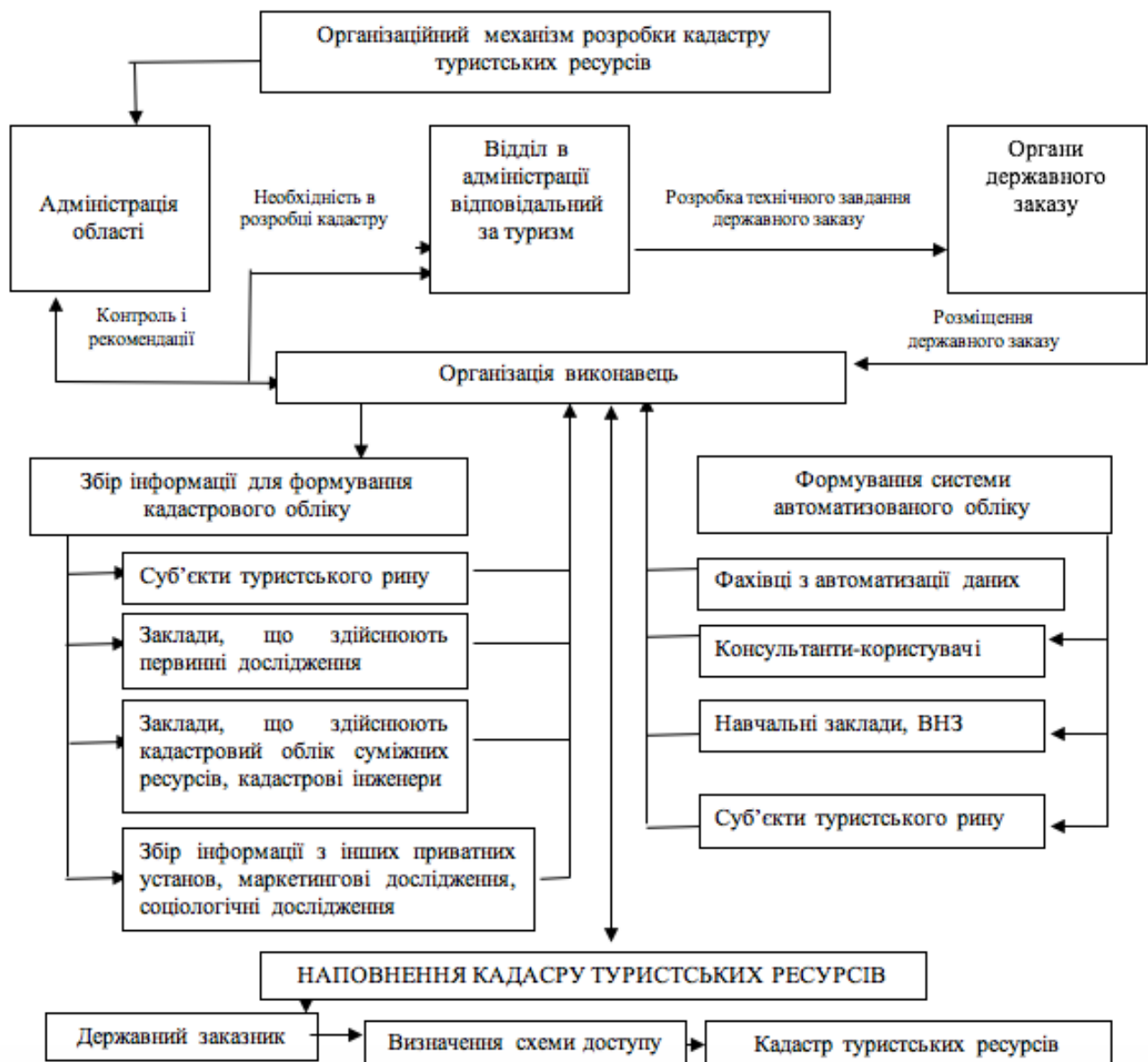

Рис. 1. Формування організаційного механізму розробки кадастру туристських ресурсів

В таких умовах функції державного замовника набувають особливої ролі, яка полягає в уточненні та погодженні з органами виконавчої влади з іншими зацікавленими особами результатів проведених робіт. Контроль над виконанням заходів по розробці кадастру туристичних ресурсів, за своєю суттю, являє собою універсальну процедуру, яка може бути здійснена в порядку, встановленому для контролю реалізації державних цільових програм. Таким чином, організаційний механізм розробки кадастрів туристичних ресурсів формується під впливом суб'єктного складу ринку туристських ресурсів та його інфраструктури. Схема даного механізму представлена на рис. 1.

Структура взаємозв'язків між основними учасниками процесу формування кадастрів туристичних ресурсів є досить прозорою. Тим часом дані взаємозв'язку часто порушуються, що веде до зниження ефективності організаційного процесу. Тому необхідно сформулювати основні вимоги до реалізації даних взаємозв'язків: 1. Виключення дублювання певних дій окремими учасниками процесу розробки кадастрів туристичних ресурсів. 2. Вільний швидкісний інформаційний обмін який дозволяє прискорити розробку кадастрів, здійснення контролю. 3. Залучення максимально широкого кола осіб в процес розробки кадастрів туристичних ресурсів, що дозволяє найбільш точно виявити потенціал окремих туристичних ресурсів і сформувати унікальні пропозиції туристських ресурсів. 4. Міждисциплінарний підхід до розробки кадастрів туристичних ресурсів шляхом використання досвіду та знань таких областей, як географія, економіка, маркетинг, землевпорядкування тощо.

Висновок Отже, формування організаційного механізму розробки кадастрів туристичних ресурсів дозволяє інтегрувати всіх осіб, зацікавлених у розвитку туристичної індустрії, а також забезпечує їх ефективну взаємодію на різних етапах процесу розробки кадастру туристичних ресурсів. Реалізацію механізму доцільно здійснювати в рамках цільових програм, а також в ході реалізації документів стратегічного розвитку територіальних утворень.

Література

1. Энциклопедический словарь /Гл. редактор Б.А.Введенский – М. : Государственное научное издательство «Большая советская энциклопедия». – Т.2., 1954. – 720 с.
2. Толковый словарь русского языка : [Электронный ресурс] : в 4 т. : собр. соч. / под ред. Д.Н.Ушакова ; распространитель Дискавери. - М. : Адепт, 2004. - Электрон. опт. диск (CD) : зв., цв.; 12 см.
3. Новиков Д.А. Управление проектами: организационные механизмы. М.: ПМСОФТ, 2007. С. 67.
4. Алиуллов Р.Р. Проблемы механизма государственного управления на современном этапе (вопросы теории и методологии) // Государство и право. 2005. № 3. С. 97–102.
5. Завдання і зміст Програми створення автоматизованої системи ведення державного земельного кадастру [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://https://geoknigi.com/book_view.php?id=974.